

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан біологічного факультету

Л.О. Омелянчик

«01» вересня 2025

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ

підготовки бакалаврів

денної та заочної форм здобуття освіти

освітньо-професійна програма «Мисливське господарство та рослинні ресурси»

спеціальності Н4 Лісове господарство

галузі знань Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина

ВИКЛАДАЧІ: Дударєва Г.Ф., доц., к.с.-г.н., доцент кафедри біології лісу,
мисливствознавства та іхтіології;
Полякова І.О., д.с.-г.н., проф., завідувач кафедри генетики та
рослинних ресурсів

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри біології лісу,
мисливствознавства та іхтіології
Протокол № _____ від “___” ____ 08 2025 р.
Завідувач кафедри

В.І. Домніч

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри генетики та
рослинних ресурсів

Протокол № 1 від “21” ____ 08 2025 р.
Завідувач кафедри

І.О. Полякова

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

Г.Ф. Дударєва

2025 рік

Викладач: *к.с.-г.н., доц. Дударева Галина Федорівна*

Зв'язок з викладачем:

Телефон: (061) 228-75-79 (кафедра)

Інші засоби зв'язку: особисті повідомлення у СЕЗН ЗНУ Moodle, Viber, ZOOM.

Кафедра: *біології лісу, мисливствознавства та їхтіології, III корпус ауд., 115*

Викладач: *д.с.-г.н., проф. Полякова Ірина Олексіївна*

Кафедра: *кафедра генетики та рослинних ресурсів*

Е-mail: ira.linum@gmail.com

Телефон: +38098 6784063 (Viber)

Інші засоби зв'язку:

1. Тел. 061 228 75 87
2. **Telegram** +38098 6784063
3. особисті повідомлення в системі Moodle

1. Опис навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» є набуття та засвоєння здобувачами вищої освіти комплексу теоретичних знань та створення уявлення щодо важливої ролі лісу в біосфері, про функціонування, сучасний стан, проблеми та перспективи подальшого розвитку лісомисливської галузі України, формування у здобувачів уявлення про майбутнє місце роботи.

Засвоєння ППС-1 «Вступ до спеціальності» позитивно впливає на опанування ЗП-5 та сприяє формуванню загальних ІК та спеціальних (СК-13, СК-14, СК-15, СК-16) компетентностей.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Обов'язкова дисципліна Цикл загальної підготовки	
Семестр	1-й	1-й
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість годин	90	
Лекційні заняття	16 год.	4 год.
Практичні заняття	14 год.	4 год.
Самостійна робота	60 год.	82 год.
Консультації	Консультації відбуваються у кількох форматах: очні консультації (offline/Face-to Face): III корпус ЗНУ ауд. 115, 302a; online за допомогою платформ Zoom, Google Meet, Microsoft Teams за необхідністю та попередніми домовленостями через електронну пошту викладача, дистанційно у <i>Telegram</i> , <i>Viber</i> – на запити відповіді у робочий час з 8-00 до 17-00 з понеділка по суботу	
Вид підсумкового семестрового контролю:	залік	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=6628	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі лісового і мисливського господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів лісівничої науки і характеризується комплексністю та відповідністю природних зональних умов.	Пояснювально-ілюстративний (інформаційно-рецептивний). Лекції, бесіди, спостереження, пояснення. Метод проблемного викладу матеріалу. Дослідницький. Медіаграмотність. Факчекінг. Практичні роботи, досліди, індивідуальне дослідницьке	Форми оцінювання: поточне, підсумкове. Методи оцінювання: тестування. метод інтерв'ю, опитування, імітаційна діяльність (моделювання), спостереження за навчальною діяльністю студентів, письмовий
СК-13 Здатність вирішувати поставлені завдання з інвентаризації мисливських угідь, поліпшення їх стану та оптимізації використання.		
СК-14 Здатність планувати й реалізовувати ефективні заходи з охорони, підвищення продуктивності та сталого використання природних популяцій.		
СК-15 Здатність застосовувати професійно-профільні знання та практичні навички для розведення, догляду, утримання мисливських собак і об'єктів штучного розведення дичини		
СК-16. Здатність застосовувати професійно-профільні знання та практичні навички задля оцінки й аналізу		

виробничої та економічної діяльності у лісовому і мисливському господарствах.	завдання.	контроль, практичний контроль.
ПР04. Володіти базовими гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення лісового господарства		
ПР07. Застосовувати законодавчі акти, нормативно-довідкові матеріали, організаційно управлінську документацію з організації та ведення лісового і мисливського господарства, знання з економіки та права для забезпечення ефективної виробничої діяльності		
ПР08. Проектувати та організовувати ведення лісового та мисливського господарства відповідно до встановлених вимог.		
ПРН 11. Оцінювати значимість отриманих результатів досліджень дерев, деревостанів, насаджень, лісових масивів і стану довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази і робити аргументовані висновки.		
ПРН 19. Знання наукових досягнень, сучасних тенденції розвитку, особливостей організації, ведення та перспективи розвитку лісової, мисливської і ботанічної галузі; принципів, методів, правових та соціальних засад сталого природокористування.		
ПРН 20. Оцінювати значимість отриманих результатів досліджень стану природних та штучних екосистем і робити аргументовані висновки.		

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Лісове та мисливське господарство України

Тема 1. Організаційна структура лісового і мисливського господарства України. Управління в лісомисливській галузі. Структура Державного агентства лісових ресурсів України. Мисливські господарства світу. Сучасні тенденції та проблеми ведення мисливського господарства.

Тема 2. Сутність полювання (ловectва) як засобу спілкування з природою та пізнання форм життєдіяльності об'єктів мисливської фауни. Поняття єдності живих організмів на землях лісового фонду України. Мета, завдання та розуміння складових мисливцяяк галузі охорони природи та управління ресурсами об'єктів мисливської фауни.

Поняття полювання та мисливства. Полювання як процес видабування звірів і птахів в природі. Мисливство – наука, що складається зі знань біології мисливських тварин, цілю якої – розробка наукових обґрунтованих заходів зі збереження та управління їх ропуляціями шляхом добування та живовідлову.

Тема 3. Втілення в охоронно-виробничу діяльність заходів, які забезпечують якісне відтворення популяцій об'єктів мисливської фауни. Визначення біологічних параметрів життєдіяльності об'єктів мисливської фауни, а саме чисельне співвідношення показників статі, віку, відтворення у відповідності до шлюбного процесу. Біологічний баланс впливу на кормові ресурси хижих та копитних звірів, що надає можливість регулювання чисельності об'єктів мисливської фауни

Змістовий модуль 2 Морально-етичні заходи, щодо виробничої діяльності в галузі

Тема 4. Перспективи реформування галузі мисливського господарства до Європейських стандартів. Кодекс українського мисливця. Моральні обов'язки мисливця. Мисливська етика. Мисливська культура Релігійність. Можливий вклад палювання в економіку України. Законодавча база - сучасні зміни Собівартість продукції палювання та послуг в країнах Європи. Заміна «пасивної охорони» (Червонокнижні види України) на управлінські, які покращують стан популяцій.

Змістовий модуль 3. Рослинні ресурси: значення, використання, охорона і відтворення.

Тема 1. Поняття «рослинні ресурси». Різноманіття рослин на землі. Географічне розповсюдження рослин. Класифікація рослин. Основні ознаки класів. Порівняльна характеристика однодольних та дводольних рослин. Поділ рослин на деревні, чагарникові, трав'янисті. Поділ на групи культурних рослин. Центри походження культурних рослин. Деревні рослини і їх поділ на шпилькові та широколистяні. Збереження природного просторового, видового, популяційного та ценотичного різноманіття об'єктів рослинного світу. Генетична мінливість лісової рослинності на популяційному і на індивідуальному рівні. Генофонд лісових видів. Селекція та відновлення лісів.

Змістовий модуль 4. Стан лісових генетичних ресурсів у Світі й Україні.

Тема 1. Загальна характеристики лісів у Світі та в Україні. Пріоритетні види. Види, що охороняються. Стан збереження генофонду *in situ* та *ex situ*. Законодавство щодо лісових генетичних ресурсів. Різні форми власності на лісові землі. Стратегія підтримання біорізноманіття видів на основі досліджень їх біології та екологічних особливостей. Стратегія сталого господарювання на лісових землях.

Тема 2. Лісові генетичні ресурси. Історія збереження лісових генетичних ресурсів на міжнародному рівні. Заходи для збереження лісових генетичних ресурсів на міжнародному, регіональному та місцевому рівнях. Комісія з Генетичних ресурсів для виробництва продовольства і ведення сільського господарства. Збереження і невиснажливе використання лісових генетичних ресурсів на основі сталого лісокористування. Національні стратегічні пріоритети України щодо збереження лісових генетичних ресурсів.

3. Зміст навчальної дисципліни

Вид заняття / роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
Лекція 1	Організаційна структура лісового і мисливського господарства України (ст. викл. Вовченко В.Ю.)	2	1	щотижня
Практична робота 1	Лісове та мисливське господарство України. (ст. викл. Вовченко В.Ю.) Перелік питань, завдань, текст лабораторної роботи викладено в СЕЗН ЗНУ https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=6628	2	1	щотижня
Самостійна робота	Сутність понять «управління» та «менеджмент». Питання для розгляду - Організаційна структура лісового і мисливського господарства України. - Управління в лісомисливській галузі. - Структура Державного агентства лісових ресурсів України. Мисливські господарства світу. - Сучасні тенденції та проблеми ведення	6	10	щотижня

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

	мисливського господарства.			
Лекція 2	Сутність полювання (ловцтва) як засобу спілкування з природою та пізнання форм життєдіяльності об'єктів мисливської фауни. (ст. викл. Вовченко В.Ю.)	2	1	щотижня
Практична робота 2	Кваліфікаційна характеристика бакалавра лісового господарства. (ст. викл. Вовченко В.Ю.) Перелік питань, завдань, текст лабораторної роботи викладено в СЕЗН ЗНУ https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=6628	2	1	щотижня
Самостійна робота	Сутність полювання (ловцтва) як засобу спілкування з природою та пізнання форм життєдіяльності об'єктів мисливської фауни. Питання для розгляду - Поняття єдності живих організмів на землях лісового фонду України. - Мета, завдання та розуміння складових мисливцяяк галузі охорони природи та управління ресурсами об'єктів мисливської фауни. - Поняття полювання та мисливства. - Полювання як процес видабування звірів і птахів в природі. - Мисливство – наука, що складається зі знань біології мисливських тварин, цілю якої – розробка наукових обґрунтованих заходів зі збереження та управління їх популяціями шляхом добування та живовідлову.	6	10	щотижня
Лекція 3	Втілення в охоронно-виробничу діяльність заходів, які забезпечують якісне відтворення популяцій об'єктів мисливської фауни. (ст. викл. Вовченко В.Ю.)	2	1	щотижня
Практична робота 3	Перелік питань, завдань, текст лабораторної роботи викладено в СЕЗН ЗНУ https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=6628 (ст. викл. Вовченко В.Ю.)	2		щотижня
Самостійна робота	Втілення в охоронно-виробничу діяльність заходів, які забезпечують якісне відтворення популяцій об'єктів мисливської фауни. Питання для розгляду - Визначення біологічних параметрів життєдіяльності об'єктів мисливської фауни, а саме чисельне співвідношення показників статі, віку, відтворення у відповідності до шлюбного процесу. - Біологічний баланс впливу на кормові ресурси хижих та копитних звірів, що надає можливість регулювання чисельності об'єктів мисливської фауни	6	10	щотижня
Лекція 4	Морально-етичні заходи, щодо виробничої діяльності в галузі мисливського господарства, що відповідають Європейським стандартам (ст. викл. Вовченко В.Ю.)	1		щотижня
Практична робота 4	Збереження природного просторового, видового, популяційного та ценотичного різноманіття об'єктів рослинного світу. (проф. Полякова І.О.)	2		щотижня
Самостійна робота	Питання для розгляду • збереження умов місцезростання дикорослих рослин і природних рослинних угруповань; • науково обґрунтоване, невиснажливе використання	10	10	щотижня

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

	природних рослинних ресурсів; • здійснення заходів щодо запобігання негативному впливу господарської діяльності на рослинний світ.			
Лекція 5	Рослинні ресурси: значення, використання, охорона і відтворення. (проф. Полякова І.О.)	2	1	щотижня/
Практична робота 5	Природні рослинні ресурси загальнодержавного та місцевого значення (проф. Полякова І.О.)	2	1	щотижня
Самостійна робота	Питання для розгляду • охорона об'єктів рослинного світу від пожеж, захист від шкідників і хвороб; • здійснення заходів щодо відтворення об'єктів рослинного світу; • регулювання поширення та чисельності дикорослих рослин і використання їх запасів з урахуванням інтересів охорони здоров'я населення.	8	10	щотижня
Лекція 6	Загальна характеристика лісів у Світі та в Україні (проф. Полякова І.О.)	2	1	щотижня
Практична робота 6	Класифікації та характеристики лісових біомів за різними комплексами ознак. (проф. Полякова І.О.)	2	1	щотижня
Самостійна робота	Питання для розгляду - Типи лісів; - Географія розповсюдження різних типів лісів; - Цінність різних типів лісових насаджень; - Деградація лісів.	10	10	щотижня
Лекція 7	Стан лісових генетичних ресурсів у Світі й Україні. (проф. Полякова І.О.)	2	1	щотижня
Практична робота 7	Лісівничо-екологічні особливості формування мережі об'єктів збереження лісових генетичних ресурсів (проф. Полякова І.О.)	2		щотижня
Самостійна робота	Питання для розгляду - Стратегія збереження та невиснажливого використання лісових генетичних ресурсів в Україні; - Оцінювання генетичних резерватів лісових деревних порід; - Національні стратегії збереження та сталого використання лісових генетичних ресурсів у країнах Світу	10	10	щотижня

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/роботи	Вид поточного контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Практична робота 1	Опитування, завдання самостійної роботи 1, виконання лабораторної роботи 1.	Вимоги до виконання та оформлення лабораторної роботи подано у СЕЗН ЗНУ, на сторінці дисципліни «Вступ до спеціальності», адреса: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=6628, де надаються вимоги до необхідного обладнання, покроковий хід виконання лабораторної роботи та вимоги до узагальнення отриманих результатів. Питання для підготовки до опитування (питання лекції, див. розд. 3) та перевірки самостійної роботи див. табл. 4.	Термін виконання – до наступного практичного заняття. 5 балів здобувачі вищої освіти отримують якщо питання розкриті повністю без помилок; демонструють всебічне системне і глибоке знання програмного матеріалу; засвоєння основної й додаткової літератури; чітке володіння понятійним апаратом, методами та методиками передбаченими програмою дисципліни; вміння використовувати їх для вирішення типових і нестандартних практичних ситуацій; виявляє творчі здібності у розумінні, викладі та використанні навчального матеріалу, практична робота виконана у повному обсязі, згідно вимог;	5
Практична робота 2	Опитування, завдання самостійної роботи 2, виконання лабораторної роботи 2.		4 бали – питання розкриті без суттєвих помилок, здобувачі освіти демонструють володіння знаннями основного програмного матеріалу, засвоєння інформації у межах лекційного курсу; володіння необхідними методами та методиками передбаченими програмою; вміння використовувати їх для вирішення типових практичних ситуацій, припускаючись окремих незначних помилок, лабораторна робота виконана з несуттєвими помилками;	5
Практична робота 3	Опитування, завдання самостійної роботи 3, виконання лабораторної роботи 3.		2-3 бали – до 30 % питань певної роботи розкриті частково або неправильно; здобувачі освіти демонструють значні прогалини у знаннях основного та обізнаність із деякими поняттями програмного матеріалу, методи та методики передбачені програмою дисципліни використовуються не вірно, практична робота не виконана повністю, або виконана із суттєвими помилками;	5
Практична робота 4	Опитування, завдання самостійної роботи 4, виконання лабораторної роботи 4		1 бал здобувачі освіти отримують якщо понад 30 % питань певної роботи розкриті частково або неправильно; здобувачі освіти обізнані із деякими поняттями програмного матеріалу, методи та методики передбачені програмою дисципліни використовуються неправильно; виконання практичної роботи не зараховується і повертається на доопрацювання.	5
Контрольна робота 1	Написання письмової роботи за змістовими модулями 1-2, або тестування у СЕЗН ЗНУ	Питання для підготовки до контрольної роботи – див. розд. 3	5 балів здобувачі вищої освіти отримують якщо питання контрольної роботи розкриті повністю без помилок; демонструють всебічне системне і глибоке знання програмного матеріалу; засвоєння основної й додаткової літератури; чітке володіння понятійним апаратом, методами та методиками передбаченими програмою дисципліни; вміння використовувати їх для вирішення типових і нестандартних	10

			практичних ситуацій; виявляє творчі здібності у розумінні, викладі та використанні навчального матеріалу; 4 бали – питання контрольної роботи розкриті без суттєвих помилок, здобувачі освіти демонструють володіння знаннями основного програмного матеріалу, засвоєння інформації у межах лекційного курсу; володіння необхідними методами та методиками передбаченими програмою; вміння використовувати їх для вирішення типових практичних ситуацій, припускаючись окремих незначних помилок; 2-3 бали – до 30 % питань контрольної роботи розкриті частково або неправильно; здобувачі освіти демонструють значні прогалини у знаннях основного та обізнаність із деякими поняттями програмного матеріалу, методи та методики передбачені програмою дисципліни використовуються не вірно; 1 бал здобувачі освіти отримують якщо понад 30 % питань контрольної роботи розкриті частково або неправильно; здобувачі освіти обізнані із деякими поняттями програмного матеріалу, методи та методики передбачені програмою дисципліни використовуються неправильно; виконання роботи не зараховується і повертається на доопрацювання.	
Практична робота 5	Опитування, завдання самостійної роботи 5, виконання лабораторної роботи 6	Вимоги до виконання та оформлення лабораторної роботи подано у СЕЗН ЗНУ, на сторінці дисципліни «Вступ до спеціальності», адреса:	Термін виконання – до наступного практичного заняття. 5 балів здобувачі вищої освіти отримують якщо питання розкриті повністю без помилок; демонструють всебічне системне і глибоке знання програмного матеріалу; засвоєння основної й додаткової літератури; чітке володіння понятійним апаратом, методами та методиками передбаченими програмою дисципліни; вміння використовувати їх для вирішення типових і нестандартних практичних ситуацій; виявляє творчі здібності у розумінні, викладі та використанні навчального матеріалу, практична робота виконана у повному обсязі, згідно вимог;	5
Лабораторна робота 6	Опитування, завдання самостійної роботи 6, виконання лабораторної роботи 7	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=6628 де надаються вимоги до необхідного обладнання, покроковий хід виконання лабораторної роботи та вимоги до узагальнення отриманих результатів.	4 бали – питання розкриті без суттєвих помилок, здобувачі освіти демонструють володіння знаннями основного програмного матеріалу, засвоєння інформації у межах лекційного курсу; володіння необхідними методами та методиками передбаченими програмою; вміння використовувати їх для вирішення типових практичних ситуацій, припускаючись окремих незначних помилок, практична робота виконана з несуттєвими помилками;	5
Лабораторна робота 7	Опитування, завдання самостійної роботи 7, виконання лабораторної роботи 8	Питання для підготовки до опитування (питання лекції, див. розд. 3) та перевірки самостійної роботи див. табл. 4.	2-3 бали – до 30 % питань певної роботи розкриті частково або неправильно; здобувачі освіти демонструють значні прогалини у знаннях основного та обізнаність із деякими поняттями програмного матеріалу, методи та методики передбачені програмою дисципліни використовуються не вірно, практична робота не виконана повністю, або виконана із суттєвими	10

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

			помилками; 1 бал здобувачі освіти отримують якщо понад 30 % питань певної роботи розкриті частково або неправильно; здобувачі освіти обізнані із деякими поняттями програмного матеріалу, методи та методики передбачені програмою дисципліни використовуються неправильно; виконання практичної роботи не зараховується і повертається на доопрацювання.	
Контрольна робота 2	Написання письмової роботи за змістовими модулями 3-4 або тестування у СЕЗН ЗНУ	Питання для підготовки до контрольної роботи – див. розд. 3	5 балів здобувачі вищої освіти отримують якщо питання контрольної роботи розкриті повністю без помилок; демонструють всебічне системне і глибоке знання програмного матеріалу; засвоєння основної й додаткової літератури; чітке володіння понятійним апаратом, методами та методиками передбаченими програмою дисципліни; вміння використовувати їх для вирішення типових і нестандартних практичних ситуацій; виявляє творчі здібності у розумінні, викладі та використанні навчального матеріалу; 4 бали – питання контрольної роботи розкриті без суттєвих помилок, здобувачі освіти демонструють володіння знаннями основного програмного матеріалу, засвоєння інформації у межах лекційного курсу; володіння необхідними методами та методиками передбаченими програмою; вміння використовувати їх для вирішення типових практичних ситуацій, припускаючись окремих незначних помилок; 2-3 бали – до 30 % питань контрольної роботи розкриті частково або неправильно; здобувачі освіти демонструють значні прогалини у знаннях основного та обізнаність із деякими поняттями програмного матеріалу, методи та методики передбачені програмою дисципліни використовуються не вірно; 1 бал здобувачі освіти отримують якщо понад 30 % питань контрольної роботи розкриті частково або неправильно; здобувачі освіти обізнані із деякими поняттями програмного матеріалу, методи та методики передбачені програмою дисципліни використовуються неправильно; виконання роботи не зараховується і повертається на доопрацювання.	10
Усього поточний контроль	12			60
Підсумковий контроль				
Залік	Тестування в СЕЗН ЗНУ	Підготовка до заліку здійснюється за навчальним матеріалом усього курсу	Виконання тестових завдань відбувається на сторінці дисципліни в СЕЗН ЗНУ. Із банку тестових завдань СЕЗН ЗНУ для кожного здобувача освіти випадковим чином обирається 20 тестових завдань. За кожну вірну відповідь на тестове завдання здобувач вищої освіти отримує 1 бал	20

	Індивідуальне дослідницьке завдання	Індивідуальні дослідницькі завдання повинні містити аналіз сучасного стану обраного питання. Виконуються у вигляді доповіді та презентації. Обсяг доповіді ІДЗ повинен бути розрахований на 7-10 хв. Доповідь повинна складатися зі вступу, в якому висвітлена актуальність, мета дослідження, завдання, об'єкт та предмет (1-2 хв.) повне висвітлення питань, висновки та додається список використаних джерел. Презентація ІДЗ повинна містити графіки, таблиці та рисунки та складатися з 15-20 слайдів. ІДЗ повинно бути виконано протягом семестру, та представлено до захисту до початку залікового тижня. Питання для виконання ІДЗ обираються відповідно до номера прізвища студента у журналі академічної групи. Орієнтовні питання для виконання завдання викладено на сторінці СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle.	19-20 балів – здобувачі вищої освіти самостійно виконали понад 90% завдань, під час виконання роботи виявили усебічні, систематичні та глибокі знання програмного матеріалу з дисципліни, уміння ставити мету і формулювати завдання досліджень; творчі здібності у розумінні та використанні програмного матеріалу для виконання поставлених мети та завдань; чітко, логічно, послідовно викладати матеріал; робити обґрунтовані висновки. Під час захисту індивідуального завдання надавали вичерпні, аргументовані та цілісні відповіді на всі запитання. Робота оформлена акуратно, відповідно до поставлених вимог. 17-18 балів – здобувачі вищої освіти виконали не менше 90% завдань, завдання роботи виконані достатньо грамотно, але є декілька (1-3) несуттєвих помилок. Під час виконання роботи здобувачі освіти виявили знання і розуміння програмного матеріалу з дисципліни в повному обсязі, уміння ставити мету і формулювати завдання досліджень; творчий підхід до виконання поставлених мети та завдань; логічно, послідовно викладати матеріал; робити обґрунтовані висновки. Під час захисту індивідуального завдання загалом надавали аргументовані, без суттєвих помилок, відповіді на всі запитання. У цілому робота оформлена акуратно, але наявні незначні неточності в її оформленні та презентації. 15-16 балів – здобувачі вищої освіти виконали не менше 80% завдань, завдання роботи виконані достатньо грамотно, але є декілька (до 5) несуттєвих помилок. Під час виконання роботи здобувачі освіти виявили знання і розуміння програмного матеріалу з дисципліни з основних розділів, уміння ставити мету і формулювати завдання досліджень; логічно, послідовно викладати матеріал; робити висновки. Під час захисту індивідуального завдання відповідали достатньо грамотно, але припускались однієї-двох не принципових помилок. Робота оформлена акуратно, але наявні незначні неточності в її оформленні. 13-14 балів – здобувачі вищої освіти виконали завдання не в повному обсязі, але не менше 70%. Під час виконання роботи виявили знання й розуміння основних положень дисципліни; завдання виконали неповно, непослідовно; наявні неточності та помилки у змісті та оформленні роботи. Здобувачі освіти виявляють знання й розуміння основних положень матеріалу, але надають неповні, непослідовні відповіді. Під час захисту	20
--	--	---	--	-----------

			індивідуального завдання демонстрували недостатньо глибокі знання з досліджуваної теми, припускаючись не відповідностей у визначенні понять, неповно або недостатньо аргументовано відповідали на запитання. 10-12 балів – здобувачі вищої освіти виконали завдання не в повному обсязі, але не менше ніж на 60%; у роботі присутні принципові помилки в оформленні. Під час виконання роботи виявили знання й розуміння основних положень матеріалу з дисципліни. Під час захисті та підготовці презентації продемонстрували поверхневі знання з досліджуваної теми, відповідали неповно, непослідовно, припускаючись не відповідностей у визначенні понять, не вміє переконливо обґрунтувати свою думку. 0-9 балів – здобувачі вищої освіти виконали понад 50% завдань. Під час виконання роботи припускалися принципових помилок при розв'язанні завдань. Робота оформлена зі значними порушеннями вимог. Необхідна досконала переробка роботи. Під час захисту здобувачі освіти виявили поверхові знання і розуміння основного програмового матеріалу в обсязі, який не дозволяє засвоювати наступний програмний матеріал; не відповідає на основні запитання.	
Усього підсумковий контроль				40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Основні навчальні ресурси представлено на сторінці курсу у системі електронного забезпечення навчання ЗНУ Moodle за покликанням розміщеним у першій секції цього силабусу. Там також розміщені покликання на додаткові ресурси які дають змогу розширити та поглибити свої знання з будови рослинних організмів.

Рекомендована література

Основна:

1. Плугатар Ю. В., Бойко П. М., Шевчук В. В., Бойко Т. О., Екологічне лісознавство : навч. посіб. Херсон : Грін Д. С., 2014. 246 с.
2. Закон України Про рослинний світ. (Відомості Верховної Ради (ВВР), 1999, N 22-23, ст.198.
3. Лісовий кодекс України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, № 17, ст.99).

Додаткова

1. Кравець П.В. та інші. Інституційна розбудова лісової сертифікації в Україні. Київ : Ін-т аграрної економіки, 2009. 250 с.
2. Лісове господарство України. Київ : Державний комітет лісового господарства України, 2003. 24 с.
3. Топольний, Ф. П. Ліс та його ресурси : навчальний посібник. 2-ге вид., доп. Кіровоград : КНТУ, 2007. 152 с.
4. Шершун М.Х. Реформування системи лісового господарства України у контексті європейської перспективи розвитку : монографія . Київ : ДІА, 2012. 335 с.
5. Волков В. П., Бондар О. Г., Полякова І. О., Переверзева А. В. Основи управління якістю сільськогосподарських ґрунтів: стандарти та практики Європейського Союзу: електронний науково-методичний посібник/ Європейський проєкт EUROLAND («Європейські практики в управлінні землями сільськогосподарського призначення»). ЗНУ, 2023. Запоріжжя: видавець ФОП Мокшанов В.В., 2023. 274 с.
6. Acs S., Berentsen P.B.M., Huirne R.B.M. Modelling conventional and organic farming: a literature review. *NJAS: wageningen journal of life sciences*. 2005. 53(1):1-18.

Інформаційні ресурси

Лісовий кодекс України <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3852-12#Text>

Наукова бібліотека ЗНУ. URL : <http://library.znu.edu.ua/>

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування лекційних і практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється у формі захисту завдань, що були виконані на пропущеному занятті.

Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Усі роботи, що виконуються здобувачами вищої освіти під час проходження курсу, перевіряються наявностістю плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення UniCheck. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело. Приклади оформлення цитувань див. на Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=103857> Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти

Врахування результатів, отриманих здобувачем за рахунок неформальної/інформальної освіти здійснюється згідно з Положенням Запорізького національного університету про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/3647.ukr.html

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2024-2025 н. р. доступний за адресою: <https://tinyurl.com/yckze4jd>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса:

Гаряча лінія: Тел.

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):
<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу. Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:
<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocnu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>